

A keleti és nyugati offenzíva.

Budapest, április 17.

A keleti harctér a kimerültségben és a vérvesztésben megakadt orosz offenzíva kedvező benyomását nyújtja. A német jelentés napok óta nem mond mást Keletről, — minthogy a helyzet változatlan. Az osztrák-magyar jelentés szerint Stryj mellől és a Biala melletti Cieslovicéről visszaszorították az oroszok előnyomulásait. A kárpáti fronton — nem tekintve az ágyuharcot — teljes nyugalom uralkodott. Maguk az orosz jelentések is, habár leplezve, megvallják, hogy *támadó erejük megtört*, bárha a tavaszi időjárás nehézségei között előre nyomultak is. Az igaz, hogy az orosz front előtt az utak annyira járhatatlanok, hogy száz méter haladás a járművekkel és csapatokkal annyit jelent, mint máskor néhány kilométer. Tehát *a természet is hozzájárult az orosz támadás meggyöngítéséhez*. Figyelemreméltó az a jelentés, hogy az oroszok veszteségét ebben az egy hónapi küzdelemben fél millió emberre becsülik. Ha ez a magas szám hihetetlenül hangzik, gondoljuk meg, hogy *mily sok helyen folyt az ütközet*, mily makacssággal *napról-napra*, mily kedvezőtlenek az időjárás és a terület, az élelmezés s akkor könnyebben elfogadhatjuk, ami először hihetetlennek tűnik föl. *A multban nincs arra példa, hogy 30 napig harcoljanak többszáz kilométer hosszú fronton, csaknem szakadatlanul s még hozzá ilyen körülmények között.*

A nyugati harctéren szintén megszűnt a francia támadás ereje, ez legjobban kitűnik a keddi francia jelentésből, amely a Maas és Mosel között nyugodt napról beszél és csak az Argonneokban folyó akna- és bombaharcokat említi. E hó 5-én még egészen mást lehetett olvasni. A német legfőbb hadvezetőség közzétette azt a francia napiparancsot, amely nem kevesebbet jelzett előre, mint a Masel és Mosel között előretolt német csapatok teljes megsemmisítését. A valóság nem igazolta ezeket a vérmes reményeket. *A nyugati harctéren azonban még sem lehet a támadás teljes összeomlásáról beszélni.* Semleges államok lapjai azt írják, hogy a franciák és angolok a front északi részén is támadásba mentek át és megkísérik, hogy az Aisne melletti német főhadiszállás mögé jussanak. Az előnyomuló kísérleteknek másik kiinduló pontja a Voevre-főnsíkon kívül a Champegne lesz. Scájci lapok megjelölik a francia front mögött azokat a pontokat is, ahol erős csoportosulások történtek. A mostani offenzíva általában több helyen iparkodik a német frontba befurakodni.

A német lapok a jelentősebb pontokat a megtámadott fronton közelebbről is meghatározzák. Les Eparges, amelyet a franciák mint hódítást kiűrtöltek ki, sohasem volt a németeké. A terület, amelyen a harc folyik, Les Eparges és Combres között fekszik. A lövészárkok itt egy hegycsúcson keresztül futnak a Maas magaslatainak keleti szélén. A csúcs a Voevre dombos főnsíkja fölött emelkedik 150—180 méter magasra és a Fresnestől Figneules felé vivő ut fölött uralkodik. A Combres-magaslat mellett volt a Maiseray—Marcheville-szakasz a Voevresíkon, ahonnan oldaltámadás sikere esetén a Combres-magaslatot el lehetne érni, épen úgy, mint ahogy a Seusey-erdővel szemben fekvő része a Seusey-laMorville-szakasz volt eddig legjobban kitéve az ellenséges támadásnak. A Saint Mihieltől Pont a Moussonig terjedő vonal ellen való támadások az Apremonti erdőben levő német lövészárkokra irányultak mindenekelőtt, továbbá Flirei közelében a Mortmarai erdei hadállások és a Pristerwad-i német állások ellen. Sztratégiailag nézve a dolgot, bár a háromszögalakban előretolt német hadállás nyugati és keleti oldalát támadják, taktikailag az egyes ütközetek mégis homloktámadásra oszlanak szét. Ezek a homloktámadások annál több veszteséggel járnak, minthogy a német álla-

sok a Maas és Mosel-magaslatokon sűrű erdővel borított területen, nagy művészettel vannak beépítve.

A francia győzelmi hírek magyarázatául — amelyek mögött rendszerint semmi igazság sincs, — a német sajtó kiemel egy tényt, amely — mint a német taktika ujitása is, — igen figyelemreméltó. Ugyanis a következőket olvashatjuk:

— Amint a mostani offenzíva folyamán a legtöbb ütközetnél kitűnik, a németek Les Epargestól keletre azt a taktikát követték, hogy védekezésük sulyponját *a főhadállásba helyezték*, aminek következménye időnkint egyes árckrészetek átmeneti elvesztése volt, de nyomban erre a támadók, akik ágyúink és puskáink hatáskörébe kerültek, *rémes áldozatot szenvedtek*.

Ezt a csekély területi nyereséget fujja föl aztán nagy eredményként a jelentés. Érdekesebb ennél az, hogy a németek mily nagy mértékben használják *az előretolt állásokat*. A háboru előtt csaknem dogmaként ragaszkodtak ahhoz, hogy csak egy védelmi állás legyen, mert a több védelmi állás gyöngíti ellenállást. Csak egyes pontokat, amelyek oldaltámadásra vagy az ellenség megtévesztésére különösen alkalmasak voltak, láttak el előretolt erősítésekkel. Ellenben a franciák használtak ilyen előretolt állásokat, amelyeket a végsőkig vitt védekezés után átengedtek az ellenségnek, hogy így a főálláshoz közelebb csallják őket s azután megsemmisíték. Természetesen, rejtett állásokra gondoltak inkább. Ugy látszik, hogy a németek a háboru tapasztalatain okulva, *ezen a ponton közeledtek a francia elmélethez* és ezt a gyakorlati tapasztalatok alapján tökéletesítették is már.

A hentesek 80—100 percentet nyernek ma is.

(Saját tudósítónktól.) Minél többet nyerni, mert hisz háboru van, — úgy látszik, ez az elv kezd általánossá válni. S ez az általános, mondhatni szélteben-hosszában gyakorolt szokás az egyetlen és helyes magyarázat arra, miért olyan érthetetlenül emelkedtek olyan magasra a különféle árak, holott logikusan és emberiesen gondolkozva, megütközhetünk a veszedelmes tüneten. Elvégre ma már kevesebb az evő száj, mint volt a békében, sok a gyöngye gyomru, lábbadozó beteg, sok ember napokon át nem lehetik, a családok pedig a legtöbb helyen ötven százalékkal kevesebb tápláló anyagot vesznek magukhoz, mint békében tettek, ahol pedig naponta kétszer ettek húst, ott ma egyszer esznek, néha egyszer sem, ahol egy héten kétszer volt burgonya, ma tizenkétszer van esetleg — és így tovább. De azt is szem előtt kell tartani, hogy Magyarországból egy év óta alig vittek ki valamit külföldre, nem úgy, mint békében, amidőn a legjobb termékeket, legkövérébb állatokat mégis csak kihordták, igen nagy mennyiségben.

És — az árak emelkedtek, föl, magasabbra, mint némely francia aviatikus. S ma is emelkednek, hol ez az élelmicikk, hol amaz változik, de mind büszkébb árat követel.

Például valamire való disznóhús kilója ma öt korona. Jó, hogy ezért a tisztaságért még kilogramot és mérleget is nem adnak, mert akkor kiderülne, hogy egy kiló hús nem is egy kiló, hanem valamivel kevesebb. Most az volna a kérdés, ugyebár, vajjon a hentes urak mennyiért veszik a disznót, malacot?

Munkatársunk a mai, szombati piacon a tanyaiaknál és vidékiek közt érdeklődött az iránt, hogy *ők mennyiért adják a disznót a henteseknek?* A felelet egyértelműleg az volt, hogy *kilóját étellel két korona 50 fillérért adják*. A legritkább eset, hogy kilóját 2 korona 80 fillérben veszik, ellenben az is előfordult még a mult hónapban is, hogy a legszebben hizott sertést két korona 40 fillér egységárban „vesztegették“.

Nem hagyjuk ki a számításból azt, hogy *étellel* együtt veszik így a sertést. Tehát bizonyos suly lemegy. A legrosszabb esetet számíthatjuk, *tíz százalékot*. (Kövér állatoknál sok ez.) Tehát egy métermázsánál a veszteség 10 kilogram, kétszáznegyven koronánál huszonnégy korona. Nem számítva azt, hogy mennyi *sulyu* az a kilencven kiló, amit a hentes kimér és mennyi *sulyu* az, amit ő megvesz (ez is egy érdekes fizikai tünet, ez a különös, de elmaradhatatlan különbség), — mégis megállapíthatjuk, hogy *azt a kilencven kiló húst, amit a hentes voltaképen 216 K-ért vett meg, a közönségnek 432 koronáért méri el!* De vegyük a legrosszabb esetet (a hentes szempontjából), *csak 380 koronát árulnak ki*, — hol van még mindig a szolid ár, hol a tisztas megéllhetés követelte határ? Ez ugyebár, nem az egyszerű megéllhetés kérdése így, hanem a legaránytalanabb nyereségé.

Statisztikailag és a mindennapi életben könnyen bebizonyítható tény, hogy *Németországban* a husárosok aránylag 10—12 százalékot keresnek. Ez az arány békében, sőt ez a háboruban is, változatlanul. Ez a helyzet Berlinben, de ez akár a Majna-mellett; akár az Odera-melletti Frankfurtban, vagy bármelyik kis városban. És — nemde különös — a német husipar sokkal biztosabb alapon áll, mint a miénk, a német hentesek ha nem is olyan aránytalanul kövérek, mint a mieink, mégis gazdagabbak, üzleteik sokkal nagyobb szabásuak. S ők elmondhatják azt is, hogy a nép nem átkozza őket, nem is szidja és büszkén, Isten és emberek előtt vallhatják, hogy jó, méltó fiaik hazájuknak.

Még csak annyit, hogy a mi henteseink egyre hivatkozhatnak. Arra, miért külön vesszük őket, holott más téren is úgy működnek nálunk, mint ahogy ők. Mások is körülbelül ilyen százalékarányban dolgoznak, mint ők. S ebben igazuk van és majdnem röstelkedünk, hogy mégis itt direkt a hentesekkel foglalkoztunk. Bűnünket velük szemben úgy rójjuk le, hogy holnaptól kezdve ismét fizetjük az öt koronát egy kiló sertés-karajért, ami a hentes urnak két korona 50 fillérben van és az élet...

**Lengyel mezőkön,
táborfűz mellett...**

**GYÓNI GÉZA
przemysl versei.
Ára 1 korona.**

Kapható: **VÁRNAY L.**
:: könyvkereskedésében. ::